2017

Starta företag

Information och vägledning från myndigheterna

Fundera
Jag funderar på att starta företag. Vad ska jag tänka på?

Starta
Jag har bestämt mig för att starta företag. Hur gör jag?

Driva
Jag driver företag. Hur gör jag det på bästa sätt?

Utveckla
Jag vill utveckla mitt företag. Hur kan jag gå vidare?

Avveckla
Jag ska avveckla mitt företag. Hur går det till?

Vill du starta ett företag?

Den här broschyren ger dig en överblick över vad du behöver veta och göra för att starta och driva ett företag.

Vi presenterar informationen i faser som många företagare går igenom: fundera, starta, driva, utveckla och avveckla. Vår indelning ger dig en bild av hur livet som företagare kan se ut.

Broschyren är en av flera produkter från oss myndigheter där vi samlar information och service för att göra det enklare för dig.

Missa inte webbplatsen verksamt.se. Där hittar du mer information från flera myndigheter på ett ställe. Du kan även använda dig av e-tjänsterna på verksamt.se för att registrera/avregistrera ditt företag eller bolagsnamn.

Lycka till med livet som företagare!

Innehåll

Fundera 4

Affärsidé 4
Starta företag samtidigt som du är anställd 4
Starta företag när du är arbetssökande 4
Starta företag när du studerar 5
Unga företagare 5
Hobby eller företag? 5

Starta 6

Skapa en affärsplan 6
Finansiera starten 6
Ta reda på om du behöver tillstånd 7
Välj företagsform 7
Skydda företagets namn 10
Skydda ditt varumärke 10
Registrera ditt företag med e-legitimation 10
Välj rätt SNI-kod 11
Hållbart företagande 12
Företag på landsbygden 12
Kom igång med marknadsföring 12
Ta hand om alla värden 12
Hitta lokal 13
Försäkra dig och ditt företag 13
Allmän pension och tjänstepension 13

Driva 14

Bokför företagets transaktioner 14
Behöver du kassaregister? 14
Gör avdrag i verksamheten 14
Betala skatt på det företaget tjänar 15
Ta ut ersättning eller lön 15
Gör utdelningar och få återbäring 16
Så här fungerar moms 16
Gör bokslut och deklarera 16
Skicka in deklarationen och pengarna i tid 17
Skicka in årsredovisning 17
Anställ personal 17
Anlita en annan företagare 18
Viktiga datum för företagare 18
Handla med utlandet 19
Om du blir sjuk eller får barn 21

Utveckla 23

Nå nya marknader 23
Finansiera tillväxt 23
Hitta investerare 23
Leda ett växande företag 23

Avveckla 24

Driva företaget vidare efter 65 24
Sälja företaget 24
Generationsskifte 24
Konkurs 24

Här finns mer hjälp att få 25

Ordlista:

Fundera

Funderar du på att starta företag? Då ska du ha en idé som du kan tjäna pengar på. Att formulera en affärsidé är det första steget mot att uppfylla drömmen att bli företagare.

Affärsidé

Företagets affärsidé handlar om vad du ska sälja, hur du ska göra det och till vem du vänder dig. Affärsidén ska också lyfta fram företagets styrka och unika kompetens.

Att formulera en affärsidé är ett viktigt steg när du vill bli företagare. Man brukar säga att affärsidén är grunden som företaget vilar på. Med en genomtänkt affärsidé ökar dina möjligheter att lyckas. Frågor som din affärsidé ska svara på är:

- Vad är företagets syfte?
- Finns det ett behov av min produkt eller tjänst?
- Vilken är målgruppen och hur kan jag nå den?
- Är min affärsidé unik? Om inte, vad utmärker min affärsidé i förhållande till konkurrenterna?
- Hur får jag in pengar till företaget?

När du väl har hittat din affärsidé är det bra att formulera den enkelt och kortfattat. Det räcker med några meningar.

Behöver du inspiration?

På **verksamt.se** möter du företagare från olika branscher som berättar om sina affärsidéer och erfarenheter.

Starta företag samtidigt som du är anställd

Du kan kombinera en anställning med att driva eget företag. Men du får inte arbeta med något som konkurrerar med det företag du arbetar för och du får heller inte göra något som innebär att du är illojal mot din arbetsgivare. I vissa fall reglerar ditt anställningsavtal vilka möjligheter du har att driva företag vid sidan av anställningen. Det bästa är att du pratar med din arbetsgivare inför företagsstarten.

Dina sammanlagda inkomster, från anställningen och från det egna företaget, påverkar hur mycket du ska betala i skatt. Är det en enskild näringsverksamhet du driver ska du ansöka om FA-skatt.

Starta företag när du är arbetssökande

Arbetsförmedlingen erbjuder stöd till arbetssökande som har en affärsidé och vill starta eget. En förutsättning är att du är arbetslös och inskriven på Arbetsförmedlingen. Genom Arbetsförmedlingen kan du bland annat få din affärsidé prövad och en utbildning i hur man startar företag.

Arbetsförmedlingen har möjligheter att ge ekonomiskt stöd genom det arbetsmarknadspolitiska programmet *stöd till start av näringsverksamhet*. Programmet innebär att du får ekonomisk hjälp i form av aktivitetsstöd eller etableringsersättning under högst sex månader medan du arbetar med att få igång ditt företag.

Det är Arbetsförmedlingen som avgör om du ska få ekonomiskt stöd. En utomstående konsult hjälper till att bedöma affärsidén. Den ska bedömas ge en tillfredsställande lönsamhet och varaktig försörjning. Arbetsförmedlingen väger också in dina förutsättningar att driva eget. Du kan ha börjat arbetet med att starta ett företag men får i princip inte ha haft några intäkter. Du får till exempel inte ha tagit ett banklån eller skickat en faktura till en kund.

Det ekonomiska stödet består av aktivitetsstöd eller etableringsersättning. Aktivi-

tetsstödet motsvarar din ersättning som du haft från arbetslöshetskassan. Annars gäller en lägre ersättning som Försäkringskassan beslutar om. Nyanlända som har en etableringsplan får etableringsersättning. Även du som inte har rätt till ersättning enligt arbetslöshetsförsäkringen kan få stödet, men då med lägre ersättning. Det är skattepliktigt och räknas som inkomst när du till exempel ska räkna ut pensionen. För att få aktivitetsstöd ska du

- vara arbetslös eller riskera att bli det
- vara inskriven på Arbetsförmedlingen.

På orter inom det regionalpolitiska stödområdet kan även du som har en anställning få stöd till att starta eget företag. Särskilt stöd vid start av näringsverksamhet riktar sig till personer som vill starta eget företag och som har en funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga. Stödet ska användas till investeringar med mera. Hur stort det är kan Arbetsförmedlingen berätta.

Starta företag när du studerar

Du kan mycket väl starta företag samtidigt som du studerar. Tänk bara på att både studielånet och studiebidraget blir lägre om du tjänar mer före skatt än ett bestämt belopp.

Hur mycket du kan tjäna per halvår beror på hur många veckor du får studiemedel. Kontakta Centrala studiestödsnämnden, CSN, för mer information.

Unga företagare

Som regel måste du ha fyllt 18 år för att få starta ett företag. Du som fyllt 16 men inte 18 år måste ha samtycke från förmyndare och överförmyndare för att driva företag. Förmyndare är oftast dina föräldrar. Överförmyndare finns i varje kommun. Du och dina föräldrar ansöker om samtycke från överförmyndaren på en särskild blankett som du får från din kommun.

Hobby eller företag?

Ett sätt att starta är att förvandla din hobby till ett företag. För det krävs att du bedriver verksamheten självständigt, varaktigt och med vinstsyfte.

Du som säljer egna varor anses alltid vara självständig. Du som utför uppdrag åt andra ska själv besluta hur uppdragen ska utföras för att du ska vara självständig. Din verksamhet ska bedrivas regelbundet och varaktigt, alltså under en längre tid. Syftet med verksamheten ska vara att den går med vinst. Du ska kunna visa att ditt företag beräknas ge ett ekonomiskt överskott på sikt.

Uppfyller din verksamhet de tre kraven ses den som en näringsverksamhet och inte en hobby. Då kan det vara dags att ansöka om F-skatt hos Skatteverket och påbörja livet som företagare.

– Ska man våga hoppa, lämna en trygg anställning och fast lön? Vi kände att vi inte kunde släppa idén, den var lite för bra, säger **Diana Solarz Selguson**, en av grundarna av Reddville.se.

– För mig var frihet en stor drivkraft, att få göra som jag vill och köra järnet, att inte bli bromsad av beslutsprocesser på vägen.

– När vi väl bestämde oss för att gå vidare med idén hade vi sex månaders uppsägningstid, så vi hann jobba på väldigt mycket och fick in vår första kund innan vi slutade. Det var väldigt skönt.

– Ett råd är att hitta skarpa människor som kan fixa det som ni själva inte klarar av, att ta hjälp helt enkelt.

Foto: Thomas Henrikson

Starta

Oavsett vad du ska syssla med vinner du mycket på att planera din företagsstart och vara väl förberedd. Ett sätt att börja är att beskriva din affärsidé i en affärsplan.

Skapa en affärsplan

Affärsplanen är ett verktyg som hjälper dig att planera din företagsstart. I affärsplanen beskriver du hur du ska genomföra din affärsidé så att du får tydliga mål för din verksamhet. Beskriv

- vilken vara eller tjänst du vill sälja
- vem som ska köpa varan eller tjänsten
- hur marknaden ser ut
- fördelar och nackdelar jämfört med konkurrenterna.

En affärsplan ska vara lätt att förstå. Den ska innehålla fakta men också väcka ett intresse. Tänk på att leverantörer och kunder kan vilja se din affärsplan.

En del av affärsplanen är att upprätta tre budgetar – startbudget, resultatbudget och likviditetsbudget.

Planera din start steg för steg. Gör en budget, fördjupa och testa din affärsidé med hjälp av e-tjänsten **Skapa en affärsplan** på verksamt.se.

Affärsplanen behöver du inte minst för dig själv. Först när du vet vad du vill göra i ditt företag och hur det ska gå till kan du på ett övertygande sätt få andra att lyssna och bli intresserade.

Finansiera starten

Om du behöver pengar när du startar företag kan banklån vara ett alternativ. För att bevilja ett lån vill långivaren gärna att företaget har god försäljning och en vinst. Som nystartad har du inte det. Då är det vanligt att banken vill att du ska lämna privata säkerheter eller skaffa en borgensman för lånet.

Samlad information om finansiering från offentliga aktörer, för dig som vill utveckla ditt företag.
verksamt.se/offentlig-finansiering

Hur mycket du får låna beror på den uppskattade risken i din affärsidé. Den avgör också hur stora säkerheter du måste lämna. Tänk på att räkna med ränta och amortering på lånen i din budget, så att du får en god helhetsbild av vilka kostnader och utgifter företaget har.

Du kan också vända dig till Almi för att få lån eller annan finansiering. Almi ägs av staten och har inte lika höga krav på säkerheter som bankerna. Förutsättningen är att din affärsidé är bra.

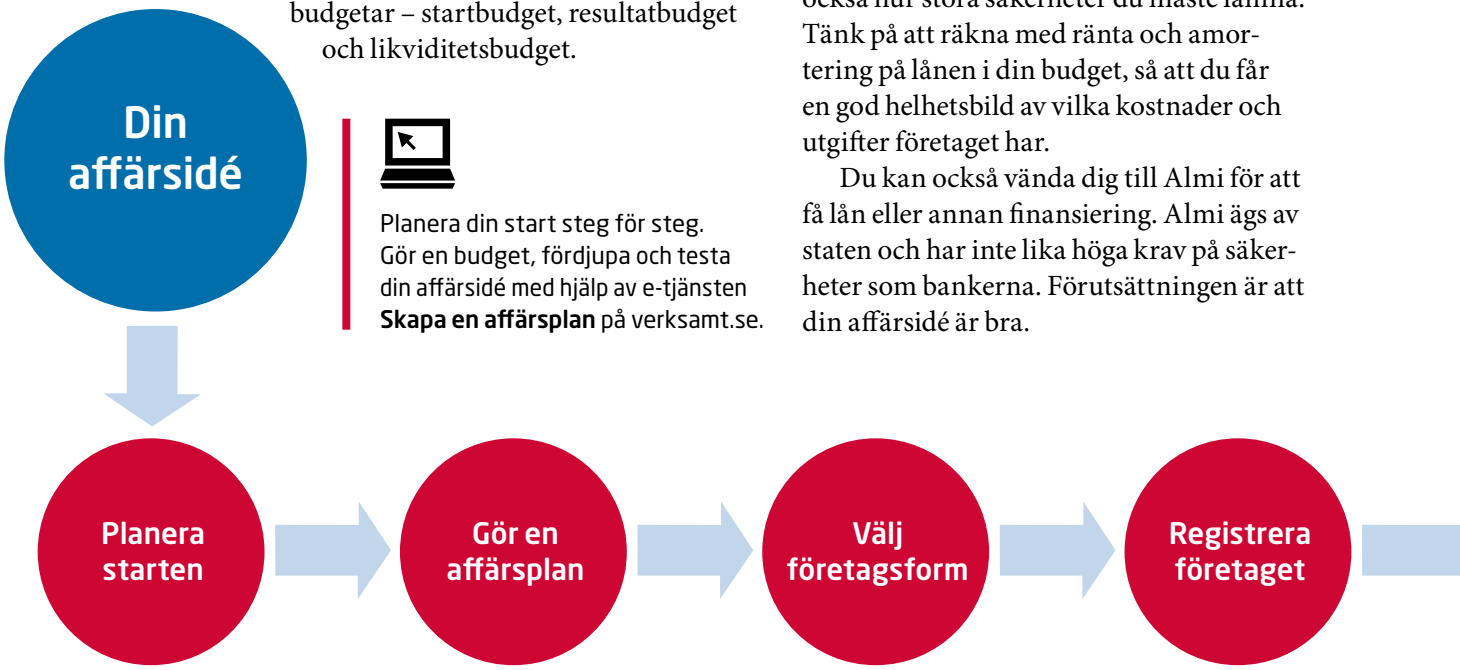

Ta reda på om du behöver tillstånd

När du ska starta ett företag är det viktigt att du tar reda på om verksamheten kräver tillstånd, registrering eller annan anmälan till någon myndighet. Det kan gälla särskilda krav på

- dig som ska driva verksamheten
- lokalen
- verksamheten i sig.

Tillstånds- och tillsynsmyndigheter kan vara lokala, regionala eller rikstäckande. Exempel på lokala och regionala myndigheter är kommuner, länsstyrelser och polismyndigheter. Exempel på rikstäckande myndigheter är Datainspektionen, Livsmedelsverket och Jordbruksverket.

Använd verktyget **Hitta tillstånd** på **verksamt.se**. Sök efter din verksamhet så får du förslag på tillstånd. Vissa tillstånd kan du ansöka om elektroniskt på verksamt.se.

Välj företagsform

När du väljer företagsform är det viktigt att du tar hänsyn till företagsformens egenskaper och funderar över vad som passar dig och din situation bäst. Här får du en översikt över de vanligaste företagsformerna.

Enskild näringsverksamhet

En enskild näringsverksamhet innebär att du som privatperson driver och ansvarar för företaget. Du är själv personligt ansvarig för att avtalen hålls och skulderna betalas, men du måste ha företagets ekonomi skild från din privata ekonomi. Det finns inget krav på startkapital i en enskild näringsverksamhet. I de allra flesta fall finns inget krav på att en revisor granskar verksamheten, men det kan ändå vara klokt att ha en kunnig ekonomisk rådgivare.

Om du driver ditt företag som enskild näringsverksamhet kan du ha anställda. Men du kan inte anställa din make eller maka. Om ni båda arbetar i företaget får ni i stället dela vinsten mellan er. Samma regler gäller för sambor med gemensamma barn.

Ditt personnummer blir företagets identitetsbeteckning. Du kan, men behöver normalt inte, registrera företaget hos Bolagsverket. Om du gör det har företagsnamnet skydd i det län där du är registrerad. Förutom namnskyddet kan det finnas fler anledningar att registrera företaget hos Bolagsverket. Det kan till exempel vara nödvändigt att ha ett registrerat företag om du tänkt delta i offentliga upphandlingar, eller om företaget behöver tillstånd för att driva en viss verksamhet.

Handelsbolag

Vill du driva företag tillsammans med någon annan kan ni bilda ett handelsbolag. Ni måste vara minst två ägare till företaget, så kallade bolagsmän. Ni räknas inte som anställda men handelsbolaget kan ha anställd personal.

Ett handelsbolag måste alltid registreras hos Bolagsverket. Företaget får genom registreringen sitt organisationsnummer och företagsnamn. Ett handelsbolags namn är skyddat i det län där företaget är registrerat. Innan registreringen hos Bolagsverket ska ni som bolagsmän avtala om att driva ett handelsbolag. Gör det skriftligt så att ni kommer ihåg hur ni till exempel har beslutat om arbetsfördelning, hur en vinst eller förlust ska fördelas och vad som händer om en bolagsman vill lämna handelsbolaget. Ett sådant avtal kallas för bolagsavtal.

Det finns inget krav på startkapital i ett handelsbolag. Ni bestämmer själva hur mycket ni vill sätta in i företaget.

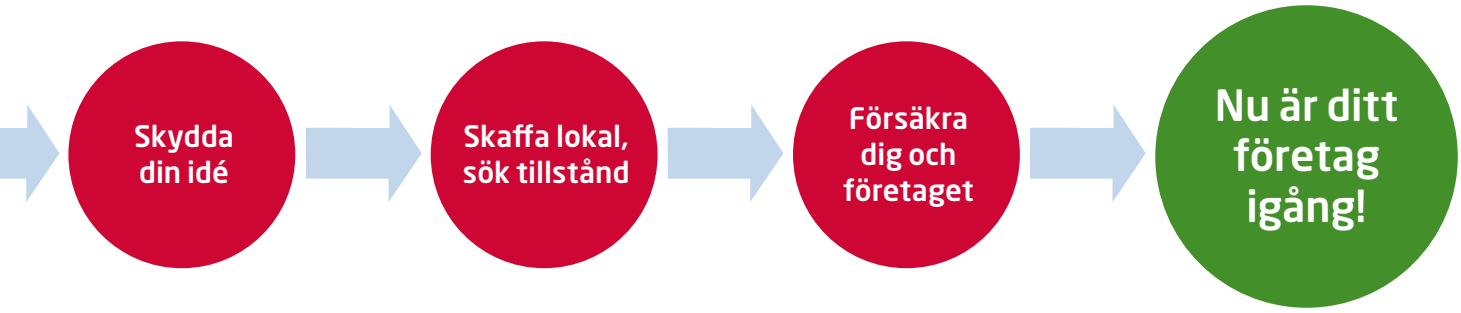

Startkapitalet ska inte registreras någonstans.

Som bolagsmän företräder ni handelsbolaget och har gemensamt inflytande. Ni är personligt och solidariskt ansvariga för att handelsbolagets avtal hålls och att företagets skulder betalas. Du kan alltså bli tvungen att ensam betala handelsbolagets skulder ur din privata plånbok. Sedan får du i din tur kräva handelsbolaget eller de övriga bolagsmännen på deras del av skulden.

Om någon av bolagsmännen är ett företag (en juridisk person) av viss storlek måste handelsbolaget ha en godkänd eller auktoriserad revisor. Även om det inte finns några krav på en revisor kan det vara klokt att ha en kunnig ekonomisk rådgivare.

Kommanditbolag

Det som gäller för handelsbolag gäller också för kommanditbolag, med några få undantag. Kommanditbolag består av två olika typer av bolagsmän: komplementärer och kommanditdelägare. En komplementär är helt ansvarig för företagets alla skulder. En kommanditdelägare ansvarar endast för den kapitalinsats som gjorts i företaget. Insatsen ska registreras hos Bolagsverket.

Aktiebolag

När du startar ett aktiebolag behövs minst 50 000 kronor i aktiekapital. Aktiekapitalet kan bestå av pengar eller av egendom som företaget har nytta av, så kallad apportegendom. När du äger aktier i ett aktiebolag riskerar du att förlora det insatta kapitalet om aktiebolaget går i konkurs. Aktieägarna är inte personligt ansvariga för företagets skulder och andra åtaganden. Däremot kan de som sitter i styrelsen bli personligt ansvariga om de missköter sitt uppdrag. Ett aktiebolag ska ha en styrelse med en eller flera ledamöter. Om styrelsen har färre än tre ledamöter ska det finnas minst en suppleant.

Små aktiebolag kan välja om bolaget vill ha revisor eller inte. Alla aktiebolag ska lämna en årsredovisning till Bolagsverket. Läs mer på Bolagsverkets webbplats.

Du ska registrera aktiebolaget hos Bolagsverket. Före registreringen ska du skriftligt besluta om att starta företaget i en så kallad stiftelseurkund. Stiftelseurkunden ska innehålla ett förslag till bolagsordning. Du som startar aktiebolaget tecknar dig för aktierna i företaget. Det gör du genom att ange hur många aktier du ska teckna i stiftelseurkunden. I och med registreringen hos Bolagsverket får aktiebolaget sitt organisationsnummer. Ett aktiebolag får skydd för sitt namn i hela landet.

Ekonomisk förening

En ekonomisk förening bildas av minst tre medlemmar. Meningen är att medlemmarna ska ha ekonomisk nytta av föreningens verksamhet, exempelvis genom att producera eller handla med varor eller tjänster. Varje medlem har som regel en röst vid föreningens stämmor. Man brukar säga att föreningar bygger på demokrati, engagemang och ansvarstagande.

Varje medlem betalar en insats och vanligtvis en årlig medlemsavgift. Föreningen bestämmer själv hur stor insatsen ska vara. Medlemmarna är inte personligt ansvariga för föreningens skulder och andra åtaganden utöver insatsen. Däremot kan de som sitter i styrelsen bli personligt ansvariga om de missköter sitt uppdrag.

En ekonomisk förening ska registreras hos Bolagsverket innan ni kan starta er verksamhet. Medlemmar i föreningen startar föreningen och skriver föreningens stadgar. I och med registreringen hos Bolagsverket får den ekonomiska föreningen sitt organisationsnummer. En ekonomisk förening får skydd för sitt namn i hela landet. En ekonomisk förening måste ha en revisor. I mindre ekonomiska föreningar behöver revisorn inte vara godkänd eller auktoriserad. Det räcker med att han eller hon är kunnig för sitt uppdrag.

Samfällighetsförening

Lantmäteriet är den myndighet som bildar samfällighetsföreningar. För att en fastighet ska kunna fungera behövs ibland tillgång till anläggningar utanför den egna fastighetens gränser, till exempel vägar, garage, olika typer av anläggningar som vatten och avlopp m.m. Uppgifter om samfällighetsföreningar finns i Samfällighetsföreningsregistret (SFR) som förs av Lantmäteriet.

Välj företagsform

Mer information om företagsformer hittar du på **verksamt.se**

	Enskild närings-verksamhet	Handelsbolag	Kommanditbolag	Aktiebolag	Ekonomisk förening
Juridisk person	Nej	Ja	Ja	Ja	Ja
Antal ägare	Endast 1 person	Minst 2 personer eller företag	Minst 2 personer eller företag	Minst 1 person eller företag	Minst 3 personer eller företag
Ägarnas ansvar	Näringsidkaren ansvarar personligen för de avtal som tecknas och för företagets skulder.	Bolaget kan ingå avtal. Bolagsmännen är ansvariga om företaget inte kan betala sina skulder.	Bolaget kan ingå avtal. Komplementären är ansvarig om företaget inte kan betala sina skulder.	Bolaget kan ingå avtal och ansvarar för skulderna.	Föreningen kan ingå avtal och ansvarar för skulderna.
Kapitalkrav	Nej	Nej	Komplementär: nej Kommanditdelägare: minst 1 kr	Minst 50 000 kr	Ja, i form av en kontant- eller arbetsinsats
Företrädare	Den enskilda näringsidkaren	Bolagsmännen	Komplementären	Styrelsen	Styrelsen
Registrering	Hos Skatteverket och ev. Bolagsverket	Hos Bolagsverket och Skatteverket	Hos Bolagsverket och Skatteverket	Hos Bolagsverket och Skatteverket	Hos Bolagsverket och Skatteverket
Namnskydd	I länet	I länet	I länet	I hela landet	I hela landet
Skatteformer	F-eller FA-skatt (FA-skatt vid inkomster både från näringsverksamhet och anställning)	Bolaget: F-skatt, Bolagsmän: SA-skatt (särskild debiterad A-skatt)	Bolaget: F-skatt, Bolagsmän: SA-skatt (särskild debiterad A-skatt)	Bolaget: F-skatt, Ägarna: A-skatt (anställda)	Föreningen: F-skatt, Medlemmarna: A-skatt (anställda)
Beskattning	Näringsidkaren beskattas för överskottet (inkomstskatt + egenavgifter).	Bolagsmännen beskattas för sin del av bolagets överskott (inkomstskatt + egenavgifter).	Bolagsmännen beskattas för sin del av bolagets överskott (inkomstskatt + egenavgifter).	Bolaget beskattas för vinsten (bolagsskatt). Ägarna beskattas för uttagen lön och eventuell utdelning (inkomstskatt + ev. kapitalinkomstskatt).	Föreningen beskattas för vinsten (bolagsskatt). Medlemmarna beskattas för uttagen lön och eventuell utdelning (inkomstskatt + kapitalinkomstskatt).
Årsredovisning och revisor	Endast årsbokslut Inget krav på revisor	Har handelsbolaget andra företag (juridiska personer) av viss storlek som delägare ska handelsbolaget upprätta årsredovisning och ha revisor.	Har kommanditbolaget andra företag (juridiska personer) av viss storlek som delägare ska kommanditbolaget upprätta årsredovisning och ha revisor.	Alla aktiebolag ska lämna årsredovisning till Bolagsverket och i vissa fall revisionsberättelse. Små aktiebolag kan välja att inte ha revisor. Läs mer på Bolagsverkets webbplats.	Årsredovisning ska upprättas och revisor ska finnas.
Fördelning av vinst och förlust	Normalt endast till näringsidkaren. Undantag make, maka och sambo med gemensamma barn.	Enligt avtal om sådant finns. Om inget avtal finns gäller lika fördelning.	Enligt avtal om sådant finns. Om inget avtal finns och bolagsmännen inte kan enas om fördelningen ska frågan avgöras av domstol.	Vinst kan delas ut till aktieägarna i form av utdelning.	Vinst kan fördelas mellan medlemmarna i form av återbäring.
Sjukpenninggrundande inkomst	Överskottet	Överskottet för bolagsmännen var och en för sig.	Överskottet för bolagsmännen var och en för sig.	Uttagen lön	Uttagen lön
Karenstid	1, 7, 14, 30, 60 eller 90 dagar	1, 7, 14, 30, 60 eller 90 dagar	1, 7, 14, 30, 60 eller 90 dagar	1 dag	1 dag
Pensionsgrundande inkomst	Överskottet	Överskottet för bolagsmännen var och en för sig.	Överskottet för bolagsmännen var och en för sig.	Uttagen lön	Uttagen lön

Skydda företagets namn

När du startar företag måste du välja ett företagsnamn. Genom att registrera ditt företag hos Bolagsverket får du ett skydd mot att liknande namn registreras. Du får skydd för företagsnamnet inom ditt verksamhetsområde.

> För aktiebolag och ekonomiska föreningar gäller namnskyddet i hela landet. För enskild näringsidkare, handelsbolag och kommanditbolag gäller skyddet i länet.

Exempel på företagsnamn

- Fantasiord, exempelvis Cajin Aktiebolag.
- Fantasiord + verksamhetsord, exempelvis Cajin Mode Aktiebolag.
- Ortnamn + verksamhetsord, exempelvis Ronneby IT Aktiebolag.

Exempel på företagsnamn som inte godkänns

- Ett företagsnamn som kan förväxlas med ett annat företagsnamn eller varumärke.
- Endast en uppgift om vad företaget sysslar med, exempelvis Bilverkstad AB eller Bageriet Handelsbolag.

Kontrollera ditt företagsnamn

När du har ett förslag på företagsnamn kan du i e-tjänsten *Sök företagsnamn* på verksamt.se kontrollera om namnet är registrerat hos Bolagsverket. Även om du inte hittar något liknande namn är det inte säkert att namnet kan registreras eftersom Bolagsverket även tar hänsyn till andra saker.

> **Vänta** med att beställa trycksaker, skyltar med mera tills ditt företagsnamn är registrerat.

Skydda ditt varumärke

Ditt varumärke kännetecknar den vara eller tjänst du säljer. Ett starkt varumärke som dina kunder kopplar till bra kvalitet och stort förtroende för ursprunget är viktigt för att du ska lyckas i dina affärer.

Om du har ett varumärkesskydd hindrar du konkurrenter från att sko sig på dina kännetecken.

Varumärket behöver inte vara samma som företagsnamnet. Du kan behöva ha flera varumärken för dina produkter eller tjänster.

Patent- och registreringsverket ger dig konkreta råd som hjälper dig att lyckas med din ansökan.

Registrera ditt företag med e-legitimation

En e-legitimation kan jämföras med en vanlig id-handling, till exempel id-kort eller körkort. Med en e-legitimation kan du på ett säkert sätt legitimera dig på internet.

Med din e-legitimation kan du snabbt och enkelt sköta dina företagsärenden på verksamt.se.

E-legitimationen kan vara i form av en fil på en hårddisk, på ett kort, eller via mobilt bank-id.

Mobilt bank-id

Mobilt bank-id är en e-legitimation för smarttelefoner och surfplattor. Med mobilt bank-id kan du legitimera dig och göra elektroniska underskrifter.

Precis som e-legitimation på fil och på kort är mobilt bank-id en e-legitimation för mobiltelefoner och surfplattor. Du kan använda mobilt bank-id både när du surfar från telefonen/surfplattan eller när du vill nå e-tjänsten från en dator. Det kan vara mer praktiskt att använda om du till exempel inte har bank-id på den dator du använder eller inte kan installera bank-id på kort eller fil. Det enda som krävs är att du har med dig den telefon eller surfplatta där du har din mobila bank-id-app installerad.

Mobilt bank-id kan användas i de flesta moderna mobiltelefoner och surfplattor förutsatt att de har åtkomst till internet.

För att kunna använda mobilt bank-id behöver du ladda ner och installera bank-id:s säkerhetsapp samt hämta mobilt bank-id via din internetbank.

Så skaffar du e-legitimation

För att få en e-legitimation måste du ha ett svenskt personnummer och ha uppnått en viss ålder. Vilka åldersgränser som gäller framgår av e-legitimationsutfärdarnas webbplatser.

Checklista för att starta företag

Svara på några enkla frågor på www.verksamt.se/checklistan och få en individuellt anpassad checklista med information om vad du behöver göra inför just din företagsstart.

verksamt.se

När företaget är en juridisk person (aktiebolag, handelsbolag eller ideell förening) används firmatecknarens eller ombudets e-legitimation.

Du som redan är kund i en internetbank kan skaffa e-legitimation på kort eller på en fil som laddas ner till din dator. Dessutom erbjuder de flesta banker mobilt bank-id.

Fördelar med e-tjänster

Du kan använda samma säkerhetslösning, det vill säga e-legitimation, för många tjänster på internet oavsett vilken myndighet, kommun eller företag som tillhandahåller tjänster.

Det finns flera fördelar när du använder e-tjänster jämfört med att använda pappersblanketter. Genom e-tjänster kan du bland annat

- spara tid
- slippa begränsade öppettider och långa telefonköer
- få tillgång till dina egna uppgifter och själv ändra om några uppgifter är felaktiga
- få hjälp med olika beräkningar.

Så här registrerar du företaget

Verksamt.se är en webbplats för företagare med samlad service och information från flera myndigheter på samma plats. Verksamt.se är uppdelad i faserna fundera, starta, driva, utveckla och avveckla. Inom respektive fas hittar du information om just den fas ditt företag befinner sig i.

När du använder e-tjänsterna på verksamt.se och sparar dina uppgifter på ”Mina sidor” är lagringen skyddad. Det är bara du som kan logga in på dina ”Mina sidor” och har tillgång till uppgifterna. För juridiska personer (aktiebolag, handelsbolag, kommanditbolag och ekonomiska föreningar) har samtliga behöriga firmatecknare tillgång till företagets ”Mina sidor” och kan se de sparade uppgifterna. Respektive myndighet får del av uppgifterna först när du har signerat och skickat in din ansökan respektive anmälan elektroniskt. Dessutom får du en kvittens direkt på din dator om att din ansökan eller anmälan är inskickad.

Med hjälp av e-tjänsterna på verksamt.se kan du bland annat

- skapa din personliga affärsplan via Tillväxtverkets e-tjänst
- registrera ditt företag och skydda ditt företagsnamn hos Bolagsverket
- ansöka om att bli godkänd för F-skatt eller anmäla registrering för moms eller som arbetsgivare hos Skatteverket.

Alla företagsformer utom samfällighetsföreningar, som registreras hos Lantmäteriet, måste registreras hos Bolagsverket för att kunna starta sin verksamhet. Som enskild näringsidkare kan du välja att endast lämna en anmälan om registrering till Skatteverket. Vill du som enskild näringsidkare skydda ditt företagsnamn behöver du även registrera dig hos Bolagsverket. Du får då ett registreringsbevis från Bolagsverket. Till Skatteverket lämnar du, oavsett företagsform, en anmälan där du

- ansöker om godkännande för F-skatt eller FA-skatt
- ansöker om momsregistrering om moms ska redovisas i din verksamhet
- anmäler dig som arbetsgivare om du ska anställa
- lämnar uppgifter för beräkning av din preliminära skatt
- lämnar uppgifter om vilken/vilka verksamheter du ska bedriva (ange SNI-koder).

Välj rätt SNI-kod

SNI är en standard för svensk näringsgrensindelning som följer EU:s näringsgrensindelning. En SNI-kod beskriver den verksamhet du ska bedriva. Du anger SNI-koder när du registrerar ditt företag på verksamt.se. Det är en femsiffrig kod. Det är viktigt att SNI-koderna är rätt då de till exempel används för nästan all ekonomisk statistik. Med rätt SNI-kod kan du även få information som riktar sig till företag i din bransch. Du hittar SNI-koder på www.sni2007.scb.se. De SNI-koder du anger lämnas vidare till Statistiska centralbyråns, SCB:s, företagsregister tillsammans med företagets namn och adressuppgifter.

Gå på Starta företag-dagen

Föreläsare från flera myndigheter går igenom vad du behöver veta och göra på vägen till ett eget företag. Anmäl dig på www.verksamt.se/starta-foretag-dagen.

verksamt.se

SCB:s företagsregister är offentligt och alla företag i Sverige är med i registret. Företagsregistret används som källa av till exempel organisationer, myndigheter och internetbaserade tjänster. SCB använder också registret för att göra urval till statistiska undersökningar.

Hållbart företagande

Vill du starta ett hållbart företagande och förena lönsamhet med miljöhänsyn och socialt ansvarstagande? Ett hållbart företagande kan innebära att du förbättrar din konkurrenskraft och skapar nya affärsmöjligheter.

På **verksamt.se/hallbart-foretagande** finns information och en film om hållbart företagande.

Företag på landsbygden

Konkurrensfördelarna med att driva din verksamhet på landsbygden kan vara många, oavsett vilken verksamhet du driver. Lägre mark- och lokalkostnader är några fördelar, likaså att ditt företag kan bygga ett unikt varumärke på ett helt annat sätt än i storstaden. Webben kan bli ett verktyg för att nå dina kunder. Kontakta Jordbruksverket för mer information.

Kom igång med marknadsföring

Innan du går vidare med marknadsföringen, tänk på att registrera ditt varumärke och domännamn så ingen annan gör det till sitt.

För dig som företagare är marknadsföringen viktig. Den är något du måste arbeta aktivt med hela tiden, både inför starten och när företaget har kommit igång. Du måste hitta olika sätt att tala om för kunderna att du finns så att de kan välja din vara eller tjänst.

En av nycklarna till att bli framgångsrik är att fånga upp kundernas behov eller problem och sedan erbjuda dem en lösning. När du har hittat rätt är nästa steg att nå ut med information om dina erbjudanden. Tänk på att du kan sköta mycket av din marknadsföring med relativt små resurser och eget arbete.

Ta hand om alla värden

Om du tar vara på ditt varumärke och andra immateriella tillgångar, som till exempel patent och design, kan du skapa unika konkurrensfördelar. Då ökar dina möjligheter att tjäna pengar på dina produkter och tjänster.

Kontakta Patent- och registreringsverket om du vill veta mer om hur du tar hand om dina tillgångar för att få större framgång i dina affärer.

– En viktig lärdom för mig är att det krävs en del arbete med den egna mentala inställningen för att fungera bra som egen företagare, säger **Rebecca Landmér**, frilansande illustratör och formgivare i Göteborg. Du behöver mena allvar och känna förvissning om att svårigheter kommer att lösa sig – just för att du är bra och jobbar så hårt och medvetet.

– En stor utmaning kan vara osäkerheten kring inkomsterna. Fundera över ”det värsta som skulle kunna hända” och forma strategier kring hur du kan hantera den situationen. Förbered dig mentalt – då står du stark om det händer.

– Lås inte in dig på din kammare, var öppen för nya kontakter och kunskaper. Om mingelträffar inte passar din personlighet – gå inte på dem. Hitta andra vägar att nätverka, det finns många alternativ idag. De sociala medierna är en fenomenal tillgång.

– Glöm aldrig varför du valt att starta eget!
Fortsätt att vara trogen dig själv, var uthållig och ihärdig.

Foto: Anna Sigvardsson

Hitta lokal

Många startar sitt företag i hemmet, medan andra har behov av en lokal. Börja med att fråga dig vilka krav du har på lokalen. Är det viktigt med ett centralt läge eller är det viktigare med lastkaj och stor parkering? Behöver du kontor, lager eller personalutrymmen? Kontakta din kommun för information om utbud av lokaler och prisläge.

När du har hittat en lokal som du kan tänka dig att hyra ska du läsa igenom hyreskontraktet noga. Du ska känna till vad som ingår i hyran och vilken uppsägningstid du har. Lokalen ska motsvara myndigheternas krav. För vissa verksamheter, exempelvis de som hanterar livsmedel, ställer myndigheterna krav på lokalens utformning.

Kontakta hyresvärden om du vill göra ändringar i lokalen. Ta reda på om hyresvärden kan tänka sig att stå för renoveringen och om du behöver bygglov. Kontakta även ditt försäkringsbolag och ta reda på vad de ställer för krav på lokalen för att försäkra den.

Försäkra dig och ditt företag

Tänk på att din privata hemförsäkring inte gäller för ditt företag. Du bör därför fundera över vilket försäkringsskydd du och ditt företag ska ha. Kontakta ett försäkringsbolag och gå igenom dina behov.

Företagsförsäkringar

Det finns flera typer av företagsförsäkringar.

- Egendomsförsäkringar skyddar inventarier, varor och annat vid inbrott, brand, vattenskada med mera.
- Ansvarsförsäkringar skyddar om någon skulle kräva skadestånd av ditt företag.
- Avbrottsförsäkringar ersätter skador som kan uppstå till följd av avbrott i verksamheten.
- Rättsskyddsförsäkringar ersätter advokat- och rättegångskostnader.
- Kompanjonförsäkring kan du behöva om du driver företaget tillsammans med någon annan.

Arbetslöshetsförsäkring

Om du som företagare blir arbetslös och söker ersättning från arbetslöshetsförsäkringen gäller speciella regler, förutom de allmänna villkoren. Du anses vara arbetslös först när det inte är någon verksamhet i företaget.

Om du eller någon närstående återupptar verksamheten kan du inte anses vara arbetslös förrän efter fem år, om inte verksamheten upphört definitivt.
För att verksamheten ska anses ha upphört definitivt krävs i regel att företaget har avvecklats eller att någon annan tagit över det. Du får inte ha väsentligt inflytande över företaget eller vara personligt verksam i det.

För att kunna få arbetslöshetsersättning grundad på din inkomst måste du vara medlem i en arbetslöshetskassa.

Liv- och olycksfallsförsäkring

Överväg att skaffa en liv- och olycksfallsförsäkring. Med en sådan försäkring får du ersättning om du blir skadad eller invalidiserad i arbetet. Om du måste sluta arbeta på grund av skadan kan du få sjukpension och viss tilläggspension. Vid dödsfall finns det ett efterlevandeskydd.

Om du har anställda och har kollektivavtal eller så kallat hängavtal med en facklig organisation är en arbetsmarknadsförsäkring obligatorisk.

Allmän pension och tjänstepension

Som företagare har du ett eget ansvar att tjäna in till din pension. För att du ska få allmän pension, som redovisas i det orange kuvertet från Pensionsmyndigheten, är det viktigt att du betalar egenavgift eller arbetsgivaravgift och allmän pensionsavgift via skatten. Du behöver alltså ta ut lön/överskott och skatta för dessa för att få en bra grund till din framtida pension.
Ju högre lön/överskott du tar ut desto mer tjänar du in till din allmänna pension. Det finns dock en övre gräns. För 2017 är den 41 359 kr före skatt per månad.

Som företagare är det också bra om du kompenserar för den uteblivna tjänstepension som de allra flesta anställda får via sin arbetsgivare. En tjänstepension motsvarar cirka 4,5 procent av lönen, och du bör försöka spara motsvarande per månad i ett långsiktigt sparande. Som företagare utan tjänstepension har du fortfarande möjlighet att göra avdrag för pensionssparande i deklarationen. Läs mer på pensionsmyndigheten.se/foretagare.

Har du en annan besöksadress för din verksamhet än din postadress?

Kom ihåg att ange besöksadressen när du registrerar ditt företag på verksamt.se. Besöksadressen kommer att registreras hos Skatteverket och lämnas vidare till SCB:s företagsregister.

Vill du veta hur din pension ser ut?

Gör en pensionsprognos på **pensionsmyndigheten.se/prognos**

Driva

Det är viktigt att du tidigt sätter dig in i de regler som gäller dina skatteinbetalningar. Dessutom tjänar du på att redan från början ha en ordnad bokföring. Det sparar både tid, pengar och onödigt arbete.

Bokföringen är ett bra verktyg för dig som företagare. Med hjälp av bokföringen kan du följa upp verksamheten och styra mot företagets mål.

Bokför företagets transaktioner

Ur bokföringen får du svar på många frågor. Hur mycket pengar kan du ta ut till dig själv? Hur går företaget? Kan du göra de investeringar du har tänkt dig? Har du råd att anställa personal?

Bokföring är också viktig när du behöver visa andra hur ditt företag går. Du kanske vill låna pengar av banken eller få kredit av en leverantör. Dessutom hämtar du uppgifter ur bokföringen när du ska deklarera.

Du är skyldig att bokföra alla ekonomiska transaktioner i företaget. Med transaktion menas när du till exempel köper eller säljer något eller tar ett lån.

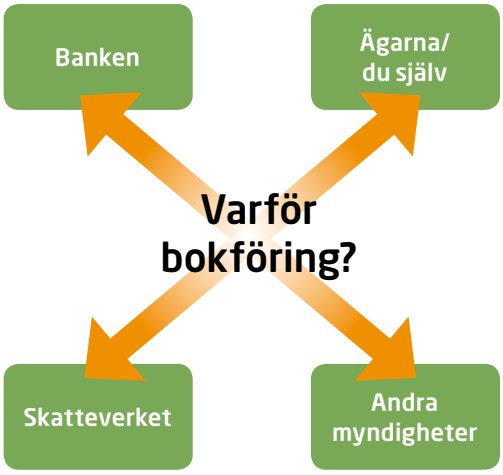

Om du ska bokföra själv eller anlita hjälp beror på hur mycket du kan, hur stort ditt intresse är och hur mycket tid du kan ägna åt bokföringen.

Men även om det är någon annan som sköter bokföringen åt dig, måste du förstå den. Det är alltid du som är ansvarig.

Enskilda näringsverksamheter och handelsbolag med fysiska delägare med omsättning under tre miljoner kronor får upprätta ett förenklat årsbokslut. Det förenklade årsbokslutet består av en resultat- och balansräkning. Enskilda näringsidkare som väljer att ha ett förenklat årsbokslut kan följa de särskilda reglerna som finns i broschyren Bokföring, bokslut och deklaration. Broschyren ges ut av Bokföringsnämnden och Skatteverket.

> På Bokföringsnämndens webbplats **www.bfn.se** kan du gratis hämta skriften Att föra bok. Där får du en inblick i hur bokföring fungerar.

Behöver du kassaregister?

Du som säljer varor och tjänster mot kontant betalning eller betalning med kontokort måste ha ett certifierat kassaregister. Det finns verksamheter som är undantagna från denna regel. Du ska lämna anmälan om kassaregister samtidigt som du registrerar ditt företag hos Skatteverket. Mer information om kassaregister finns på Skatteverkets webbplats.

Gör avdrag i verksamheten

Du får göra avdrag i din deklaration för sådant som krävs för att du ska kunna upprätthålla verksamheten. Det kan till exempel handla om att ha kontoret hemma, bil i verksamheten och kostnader innan verksamheten har startat.

Betala skatt på det företaget tjänar

Företagets vinst beskattas olika beroende på företagsform. Vinsten är skillnaden mellan intäkterna och kostnaderna. Som intäkter räknas främst det som verksamheten får in när du säljer varor och tjänster. Kostnader är de utgifter som behövs för att verksamheten ska drivas. Vissa utgifter får inte dras av helt och hållet direkt vid inköpstillfället utan måste skrivas av över flera år.

I en enskild näringsverksamhet, ett handelsbolag eller kommanditbolag beskattas inte företaget för vinsten. Vinsten blir i stället utgångspunkt för näringsidkarens eller delägarnas beskattning. Hur beskattningen går till kan du läsa om i avsnittet Ta ut ersättning eller lön.

I ett aktiebolag eller en ekonomisk förening beskattas själva företaget för vinsten med bolagsskatt.

Du ska betala preliminär skatt på vinsten eller överskottet, se avsnittet Ta ut ersättning eller lön. Den preliminära skatten betalar du in på Skatteverkets skattekonto och den ska vara bokförd senast på förfallodagen, vanligtvis den 12:e varje månad. Några gånger per beskattningsår bör du kontrollera att du betalar rätt preliminär skatt. Du ska varken betala för mycket eller för lite. Behöver den preliminära skatten justeras kan du när som helst lämna in en preliminär inkomstdeklaration till Skatteverket.

Ta ut ersättning eller lön

I en enskild näringsverksamhet, ett handelsbolag eller kommanditbolag får du inte lön från ditt företag. Om du sätter in eller tar ut pengar ur företaget påverkas inte vinsten. Det påverkar därmed inte heller hur mycket skatt du ska betala.

Som enskild näringsidkare gör du ett schablonavdrag för egenavgifter från vinsten. Du har nu räknat ut verksamhetens överskott. Utifrån överskottet beräknas inkomstskatt och egenavgifter. Det är också på överskottet som Försäkringskassan beräknar din sjukpenninggrundande inkomst och Pensionsmyndigheten beräknar din pensionsgrundande inkomst.

I ett handelsbolag eller kommanditbolag fördelar bolagsmännen (delägarna) resultatet. Utifrån varje delägares resultatandel, var och en för sig, görs ett schablonavdrag för egenavgifter. Du har nu räknat ut varje delägares överskott.

Det är överskottet som används vid beräkningen av delägarens inkomstskatt och egenavgifter. Det är också på delägarnas överskott som Försäkringskassan beräknar din sjukpenninggrundande inkomst och Pensionsmyndigheten beräknar din pensionsgrundande inkomst.

Statlig inkomstskatt betalar du på inkomster över vissa belopp. Tänk på att statlig inkomstskatt beräknas på den sammanlagda inkomsten av tjänst (anställning) och näringsverksamhet (ditt företag).

I ett aktiebolag eller en ekonomisk förening ses även du som är ägare eller medlem som anställd om du är aktiv i företaget eller föreningen. Den ersättning du tar ut från företaget ses därmed som lön. Lönen tillsammans med dina arbetsgivaravgifter är avdragsgilla kostnader för företaget eller föreningen.

Att du som är ägare eller medlem ses som anställd innebär att du måste registrera företaget eller föreningen som arbetsgivare hos Skatteverket. Företaget eller föreningen är din arbetsgivare och ska därmed betala in arbetsgivaravgifter och preliminär inkomstskatt för dig och andra anställda.

> När du betalar skatt och avgifter på din lön eller ditt överskott tjänar du in till din allmänna pension.

> Använd **räkneverktygen** på verksamt.se. Med hjälp av dem kan du bland annat räkna ut din skatt och kostnader för lön och försäkringar.

> På **verksamt.se/startafilmer** finns Skatteverkets filmer om:
> - bokföring
> - vilka kostnader du som företagare kan dra av i din verksamhet
> - hur du beräknar din preliminära skatt.

Gör utdelning och få återbäring

Ett aktiebolag kan dela ut hela eller delar av vinsten till aktieägarna. Denna utbetalning betraktas inte som lön för aktieägaren utan beskattas som inkomst av kapital. Tänk på att utdelningen inte ligger till grund för beräkning av din sjukpenninggrundande inkomst eller framtida pension. Särskilda regler gäller för så kallade fåmansföretag. Ett fåmansföretag är ett aktiebolag eller en ekonomisk förening där fyra eller färre delägare äger andelar som motsvarar mer än 50 procent av rösterna.

Om en ekonomisk förening går med vinst kan föreningen betala tillbaka pengar till sina medlemmar. Denna återbäring betraktas inte som lön. Vänd dig till Skatteverket för mer information om beskattning av återbäring.

Så här fungerar moms

Som konsumenter betalar vi alla moms (mervärdesskatt) som en del i priset när vi köper varor och tjänster. Du som är företagare betalar in moms till staten. När du gör inköp för din verksamhet är momsen i de flesta fall inte någon kostnad, eftersom du med vissa undantag har rätt att göra avdrag för momsen.

De flesta företag som säljer varor eller tjänster i Sverige ska ta ut 25 procent i moms beräknat på priset före moms. Vissa branscher har lägre moms, 12 procent eller 6 procent, och vissa branscher är helt momsbefriade.

Den moms du tar ut på din försäljning kallas utgående moms. Den moms du betalar på dina inköp kallas ingående moms. Har du mer utgående än ingående moms ska du betala in mellanskillnaden till staten. Om skillnaden blir negativ, det vill säga om du har mer ingående än utgående moms, har du rätt att få pengar tillbaka.

Du ska deklarera vilken moms företaget har betalat och fått in. Beroende på vilken omsättning företaget har, ska du göra det varje månad, var tredje månad eller en gång om året i en momsdeklaration.

Du får redovisa momsen en gång om året om din enskilda näringsverksamhet, ditt aktiebolag, ditt handelsbolag, ditt kommanditbolag eller din ekonomiska förening omsätter högst en miljon kronor per år.

Mer information om vid vilken tidpunkt momsdeklarationen ska lämnas hittar du på Skatteverkets webbplats.

> Du måste lämna momsdeklarationen även om du inte sålt/köpt något för en viss period.

Redovisning av moms

Omsättning upp till 1 miljon kr	Deklarera
Momsdeklaration	varje månad, var tredje månad eller en gång om året

Omsättning över 1 miljon kr	Deklarera
Momsdeklaration	varje månad, var tredje månad

Gör bokslut och deklarera

När verksamhetsåret är över är det dags för dig att summera hur året har gått, alltså göra ett årsbokslut. Enkelt sagt innebär det att du summerar intäkter och kostnader i en resultaträkning samt tillgångar och skulder i en balansräkning. Reglerna för bokslut är olika beroende på vilken företagsform du har och hur stor din omsättning varit.

Fyll i deklarationen med hjälp av uppgifterna från årsbokslutet.

Enskild näringsidkare redovisar resultatet på en särskild bilaga till sin inkomstdeklaration.

Handelsbolag ska lämna en inkomstdeklaration. Varje delägare redovisar sin del av handelsbolagets eller kommanditbolagets resultat på en särskild bilaga till sin inkomstdeklaration.

Aktiebolag och ekonomiska föreningar ska lämna en inkomstdeklaration och redovisa företagets vinst och de skatter som företaget själv ska betala. Aktieägaren eller medlemmen i den ekonomiska föreningen deklarerar för sin lön och eventuell utdelning eller återbäring i sin inkomstdeklaration.

Lämna deklarationen till Skatteverket. De räknar ut din skatt för beskattningsåret och jämför det med den preliminära skatt du har betalat in under året. Har du betalat in för lite under året ska du betala in mer och har du betalat in för mycket får du pengar tillbaka. Deklarationen kan du enkelt lämna på Skatteverkets webbplats.

Skicka in deklarationen och pengarna i tid

Om du lämnar in deklarationen för sent får du betala förseningsavgift. Betalar du företagets skatt, moms eller anställdas skatter och avgifter för sent får du dessutom betala kostnadsränta och riskerar att skulden förs över till Kronofogdemyndigheten för indrivning. Det kostar extra och företaget får en betalningsanmärkning. Dessutom kan godkännandet för din F-skatt återkallas.

Har du svårigheter med dina betalningar av skatter eller avgifter bör du så snart som möjligt kontakta Skatteverket. Skatteverket har en särskild borgenärsfunktion som kan hjälpa företagare med likviditetsproblem.

Du kan också få en betalningsanmärkning om du inte sköter andra betalningar än skatter och avgifter, till exempel betalningar till leverantörer. Med en betalningsanmärkning kan det vara svårt att få lån, köpa något på avbetalning, få kontokort med mera. Om du driver en enskild näringsverksamhet berörs också din privatekonomi och det kan vara svårt att till exempel hyra bostad och öppna telefonabonnemang.

Det är kreditupplysningsföretagen som avgör om du får en betalningsanmärkning eller inte. Det gör de genom att göra en bedömning av ett stort antal uppgifter från olika håll, bland annat från Kronofogden. Uppgifterna används till att lämna information till personer eller företag när du vill låna pengar, handla på avbetalning eller liknande. Det är sedan dessa personer eller företag som bedömer om du får låna eller handla.

Skicka in årsredovisning

I vissa fall måste du som företagare sammanställa en årsredovisning och skicka in den till Bolagsverket. Det gäller

- större enskilda näringsverksamheter
- handelsbolag och kommanditbolag med juridiska personer som bolagsmän samt större handelsbolag och kommanditbolag
- alla aktiebolag
- större ekonomiska föreningar.

I vissa fall ska du också lämna uppgifter om ditt företag till Statistiska centralbyrån. Du som företagare är skyldig enligt lag att rapportera fakta om ditt företag till SCB om SCB ber om det. SCB kommer då att ta kontakt med dig.

Anställ personal

Om du anställer någon blir du arbetsgivare. Det gäller även om det är dig själv du anställer (om du har ett aktiebolag eller en ekonomisk förening). Att bli arbetsgivare innebär flera saker:

- Du måste registrera dig som arbetsgivare hos Skatteverket.
- Du ska göra skatteavdrag och redovisa skatten för anställda.
- Du ska betala arbetsgivaravgifter på de anställdas löner.

Lön, skatt och arbetsgivaravgifter redovisar du varje månad i en arbetsgivardeklaration. Efter årets slut skickar du in kontrolluppgifter för dina anställda.

Arbetsförmedlingen erbjuder kostnadsfri service när du ska rekrytera personal. I vissa fall kan du få ekonomiskt stöd när du anställer.

Om du är registrerad som arbetsgivare måste du lämna arbetsgivardeklarationen. Det gäller även om du inte har betalat ut lön en månad.

På **verksamt.se/startafilmer** finns Skatteverkets filmer om moms och om att vara arbetsgivare.

När en anställd blir sjuk ska du betala sjuklön som längst till och med den fjortonde sjukdagen. Den första sjukdagen är alltid en karensdag. Då får den anställda ingen ersättning alls. Du betalar sjuklön dag 2–14. Dag åtta måste den anställda lämna en kopia av ett läkarintyg eller läkarutlåtande. Om den anställda fortfarande är sjuk efter dag 14 måste du göra en sjukanmälan till Försäkringskassan som kan betala sjukpenning.

Reglerna om sjuklön gäller från och med den första anställningsdagen, om anställningsavtalet gäller tills vidare eller är tidsbegränsat under en månad eller mer. Även vid kortare anställningar kan arbetstagaren ha rätt till sjuklön om vissa förutsättningar är uppfyllda. Om den anställda inte har rätt till sjuklön kan hen i stället ha rätt till sjukpenning från Försäkringskassan.

I restaurang- och frisörbranschen ställs krav på att föra anteckningar i en speciell liggare som kallas för personalliggare. Där ska alla som arbetar i företagets lokal antecknas. Mer information hittar du på Skatteverkets webbplats.

Vill du veta mer om bokföring, skatter och moms? Anmäl dig till Skatteverkets informationsträffar på **www.skatteverket.se/infoträffar**

Anlita en annan företagare

Om du köper en tjänst av någon som har ett eget företag, till exempel anlitar en hantverkare för att inreda din lokal, ska du ta reda på om företaget är godkänd för F- eller FA-skatt. Om den du anlitar bara har A-skatt ska du dra skatt och betala arbetsgivaravgifter på ersättningen för utfört arbete.

Om den du anlitar har skrivit att han eller hon är godkänd för F-skatt på en faktura, offert eller liknande gäller den uppgiften. Om du ändå känner att du vill kontrollera att personen är godkänd för F-skatt kan du kontakta Skatteverket.

Viktiga datum för företagare

Som företagare är det en del viktiga datum att hålla reda på, t.ex.

- när du ska betala den preliminära skatten
- när du ska redovisa och betala momsen
- när du ska redovisa och betala skatter och arbetsgivaravgifter för anställda
- när du ska lämna inkomstdeklarationen
- när slutskattebeskedet kommer
- när du får skattepengarna tillbaka om du betalat för mycket i preliminär skatt.

Viktiga datum för företagare hittar du på Skatteverkets webbplats.

Foto: Anna Sigvardsson

– Ibland är det lätt att ge upp på vägen när man möter motgångar av olika slag. Du kommer troligen att möta många som är skeptiska till din idé. Se till att inte lyssna för mycket på dem, uppmanar **Aldrin Doudchitzky**, vd i företaget Mobilplaneten i Göteborg som startades 2012. Låt dig inte påverkas av negativitet. Följ din dröm och håll fast vid den!

– Marknadsföringen är jätteviktig. Den är nyckeln till din framgång och handlar om allt från att skapa en intressant och informativ hemsida till att vara öppen för olika personliga kontakter. Det är guld värt att människor omkring dig kan rekommendera dig. Det handlar förstås om både ett givande och tagande. Kom ihåg att själv vårda dina relationer bland kunder och leverantörer. Att människor trivs med dig leder till goda resultat.

– Är du osäker kring avtal och juridiska överenskommelser, skaffa professionell hjälp. Det är många gånger värt att betala någon som läser igenom och ser till att allt stämmer. Se det som ett säkerhetstänkande! Kontrollen gör att du slipper råka ut för tråkigheter som i längden kan kosta dig mycket mer.

Handla med utlandet

Har du en affärsidé som sträcker sig utanför Sveriges gränser? Då är det viktigt att du tar reda på vilka regler som gäller både i Sverige och i det land du tänker handla med.

Du behöver inget generellt tillstånd för att börja handla med utlandet, men du behöver ett speciellt registreringsnummer, ett Eori-nummer. Numret får du hos Tullverket. Du kan också behöva tillstånd för att föra in eller ut vissa varor, exempelvis vapen eller utrotningshotade djur och växter. Vissa andra varor, som konfektion från vissa länder, samt en del jordbruksvaror och livsmedel kräver importlicens. I Sverige är det Kommerskollegium och Jordbruksverket som utfärdar dessa licenser.

> På verksamt.se kan du läsa mer om att importera livsmedel i livsmedelsguiden.

Reglerna för handel med utlandet varierar beroende på vilken vara eller tjänst du handlar med, om du handlar med företag eller privatpersoner och om dessa finns i länder inom eller utanför EU.

För dig som importerar en vara är det viktigt att tänka på att den kan vara skyddad av olika ensamrätter (immaterialrätter) i importlandet. Om du importerar utan samtycke från den som har ensamrätten kan du göra dig skyldig till ett brott.

> Tänk på att du kan behöva betala tull och andra avgifter till Tullverket och redovisa importmoms till Skatteverket när du köper varor från ett land utanför EU.

Handel med varor inom EU

Det råder fri rörlighet för varor inom EU. Det innebär att du inte behöver anmäla varor till Tullverket om du köper dem från eller säljer dem till ett annat EU-land. Du lämnar istället uppgifter till Skatteverket i momsdeklarationen. I vissa fall ska du också lämna statistik till Statistiska centralbyrån, SCB. SCB kommer då att ta kontakt med dig.

När du säljer varor till ett momsregistrerat företag i ett annat EU-land ska du inte ta ut moms på fakturan om följande två förutsättningar är uppfyllda:

- Varorna du säljer ska fysiskt transporteras från Sverige till ett annat EU-land.
- Köparen ska vara momsregistrerad i något annat EU-land än Sverige och du ska ha uppgift om företagets VAT-nummer (momsregistreringsnummer) i det andra landet.

> Momsregistreringsnummer är ett nummer som ges till alla som bedriver momspliktig verksamhet och har registrerats hos Skatteverket. I internationella sammanhang brukar momsregistreringsnummer kallas för VAT-nummer. VAT är en förkortning för engelskans Value Added Tax (mervärdesskatt).

Om någon av de båda förutsättningarna inte är uppfyllda ska du lägga på svensk moms.

Det är viktigt att du kontrollerar med Skatteverket att köparens VAT-nummer stämmer. På fakturan ska du ha med både ditt företags momsregistreringsnummer och köparens VAT-nummer. På Skatteverkets webbplats hittar du information om vad en faktura ska innehålla. Förutom momsdeklarationen ska du också redovisa din momsfria EU-försäljning i en periodisk sammanställning till Skatteverket, det vill säga rapportera värdet av varor som du har sålt momsfritt.

Om du i stället köper varor från ett annat EU-land och låter transportera dem hit till Sverige är situationen den omvända. Du ska uppge ditt VAT-nummer till säljaren i det andra EU-landet som inte ska fakturera någon moms. Ditt VAT-nummer hittar du på ditt registerutdrag. I momsdeklarationen tar du upp utgående moms beräknad på värdet av inköpet omräknat till svenska kronor. Du har avdragsrätt enligt samma regler som för annan moms på inköp.

> Läs mer om EU:s medlemsländer i portalen Europa: **europa.eu**

Handel med varor utanför EU

När du handlar med länder utanför EU måste du tulldeklarera de varor du för in eller ut ur EU. Har du inte möjlighet att själv göra tulldeklarationerna kan du ta hjälp av ett ombud.

När du för ut varor till en kund utanför EU kallas det för export. En viss tid innan du skickar iväg dina varor måste du eller ditt ombud lämna en elektronisk exportdeklaration till Tullverket. Eftersom varorna lämnar EU behöver du inte lägga på någon moms på fakturan. När du redovisar en försäljning som export är det därför viktigt att du kan styrka exporten. Du måste ha underlag i din bokföring som visar att varan har lämnat EU:s mervärdesskatteområde. Det kan vara frakthandlingar, en utförselbekräftelse från Tullverket eller införselhandlingar från mottagarlandet.

> Kontakta Business Sweden om du behöver information och hjälp om reglerna i landet du ska exportera till.
> **www.business-sweden.se**

När du tar in varor från en säljare utanför EU kallas det för import. När varorna kommer läggs de upp på en anläggning för tillfällig lagring och transportören meddelar dig att de har kommit. Innan du kan hämta varorna måste du eller ditt ombud lämna en importdeklaration och betala eventuell tull och andra avgifter till Tullverket. Det måste du göra oavsett hur du har beställt varorna, alltså även om du har skickat efter dem från en säljare på distans, till exempel via internet.

Tullavgiften är vanligtvis en procentsats av varans värde inklusive frakt och försäkring till EU:s gräns, och den är olika hög för olika varor. För vissa varor finns det även andra skatter eller avgifter som du ska betala. Eftersom detta är kostnader som du betalar utöver inköpspriset är det viktigt att du redan före importen tar reda på hur höga de är så att du känner till den faktiska kostnaden för din vara. Först då kan du beräkna rätt försäljningspris om du ska sälja den vidare. Information om tullsatser finns på Tullverkets webbplats. Du kan också ringa Tullverket för att få hjälp.

Om du har en momspliktig verksamhet ska du redovisa utgående moms på importvarorna i momsdeklarationen. Du har avdragsrätt enligt samma regler som för annan moms på inköpet. Hur du beräknar moms vid import kan du läsa på Skatteverkets webbplats.

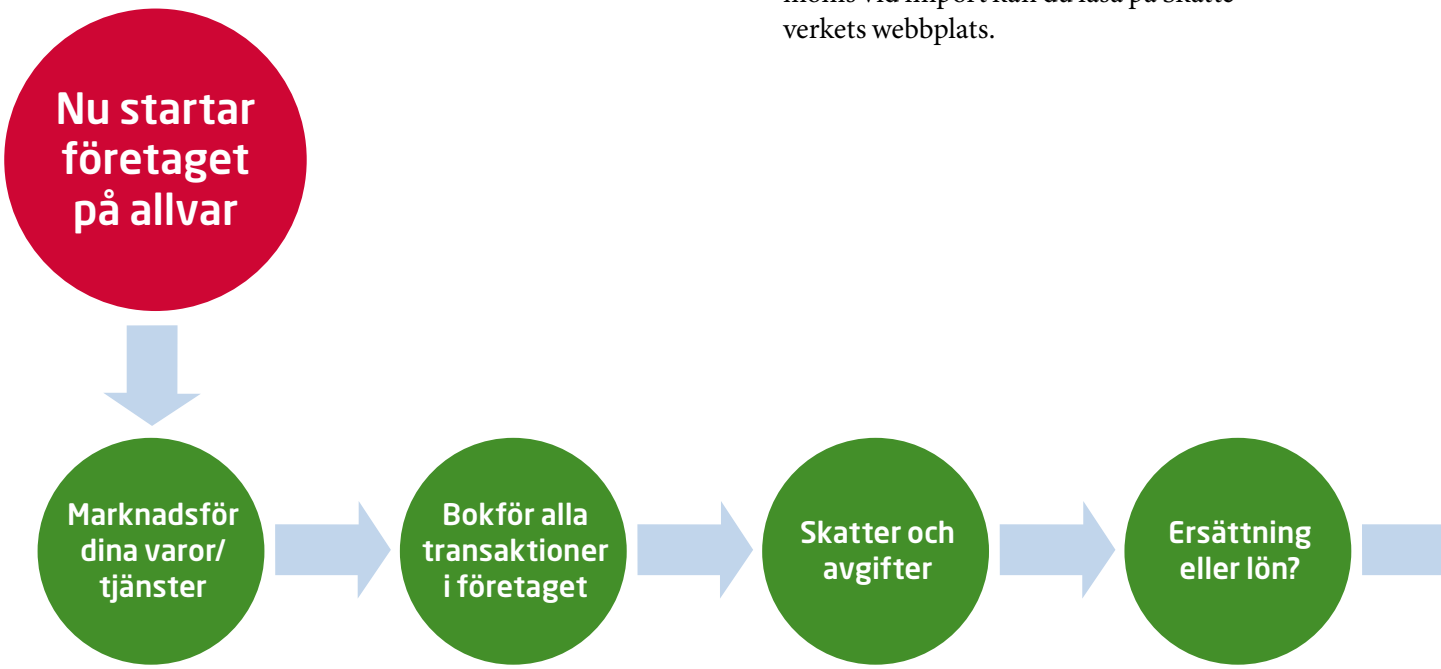

Handel med EU-områden utanför EU:s skatteområde

Vissa områden som tillhör några av EU:s medlemsländer har ställt sig utanför EU:s skatteområde, exempelvis Åland, Kanarieöarna och Kanalöarna i Storbritannien. Om du handlar med dessa områden ska du därför lämna en tulldeklaration till Tullverket. Vid införsel av varor betalar du ingen tull. Däremot redovisar du moms till Skatteverket.

Tjänstehandel

Försäljning av tjänster till köpare i ett annat land kan ibland vara undantagen från svensk moms beroende på vem som är köpare och vilken typ av tjänst du säljer.

När du köper tjänster från ett annat land ska du i vissa fall ta upp värdet av inköpet och utgående moms i momsdeklarationen. På Skatteverkets webbplats kan du ta reda på vad som gäller för just din verksamhet.

Även försäljning av tjänster till momsregistrerade företag i ett annat EU-land ska du redovisa i en periodisk sammanställning till Skatteverket. Du ska alltså rapportera värdet av tjänster som du sålt momsfritt. Mer information hittar du i Skatteverkets broschyr **Moms vid utrikeshandel** (SKV 560).

Om du blir sjuk eller får barn

Som företagare omfattas du av sjukförsäkring och föräldraförsäkring. Hur mycket du kan få i ersättning beror på din sjukpenninggrundande inkomst. Försäkringskassan beräknar den sjukpenninggrundande inkomsten på olika sätt, beroende på vilken typ av företag du har.

Aktiebolag eller ekonomisk förening

Du som har ett aktiebolag eller är med i en ekonomisk förening räknas som anställd. Då beräknar Försäkringskassan den sjukpenninggrundande inkomsten utifrån den lön du tar ut. Om du inte tar ut någon lön, kan du inte få någon ersättning om du blir sjuk. Vid föräldraledighet kan du bara få den lägsta ersättningen. Observera att utdelning från ett aktiebolag och återbetalning från en ekonomisk förening inte räknas in i den sjukpenninggrundande inkomsten.

Enskild näringsverksamhet, handelsbolag eller kommanditbolag

Om du har en enskild näringsverksamhet, ett handelsbolag eller kommanditbolag beräknar Försäkringskassan din sjukpenninggrundande inkomst utifrån din del av verksamhetens beräknade överskott.

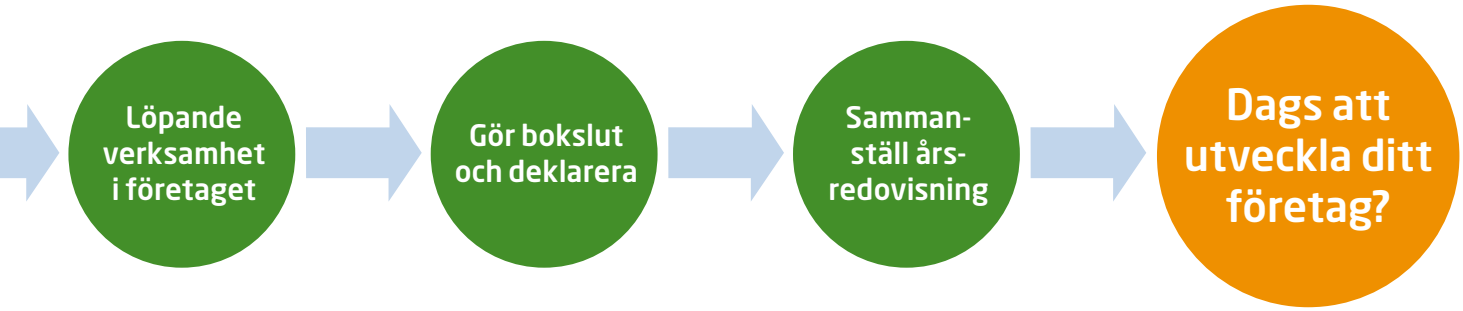

Verksamheter under uppbyggnad

Om din verksamhet i en enskild näringsverksamhet, i ett handelsbolag eller kommanditbolag är under uppbyggnad, har du rätt till ett generellt uppbyggnadsskede på 24 månader. Under denna tid beräknas din sjukpenninggrundande inkomst utifrån vad en anställd skulle få för liknande arbete. De 24 månaderna räknas från den månad som du har gjort en företagsregistrering hos Skatteverket.

Karenstid

Under karenstiden får du ingen sjukpenning. Har du enskild näringsverksamhet eller är delägare i ett handels- eller kommanditbolag har du sju karensdagar (grundkarens). Du har möjlighet att välja en annan karenstid. Din sjukförsäkringsavgift blir lägre om du väljer en längre karenstid. Du kan välja mellan 1, 14, 30, 60 och 90 dagars karenstid. Om du inte väljer karenstid har du ändå sju karensdagar om du blir sjuk. Om du väljer en kortare karenstid börjar den gälla efter en uppsägningstid. Uppsägningstid är det antal dagar som karensen förkortas.

Den karenstid som du väljer påverkar varken den tillfälliga föräldrapenningen som du kan få för vård av barn eller den vanliga föräldrapenningen.

Om du vill ändra antalet karensdagar kontaktar du Försäkringskassan. Efter det att du har fyllt 55 år kan du inte ändra till en kortare karenstid.

Sjukpenning från Försäkringskassan

Om du är sjuk och inte kan arbeta i en enskild näringsverksamhet, ett handelsbolag eller ett kommanditbolag ska du sjukanmäla dig till Försäkringskassan. Sjukpenning kan normalt inte betalas ut för mer än sju dagar innan anmälan. Försäkringskassan kan sedan betala ut sjukpenning till dig, efter din karenstid. Är du sjuk i mer än sju dagar måste du lämna ett läkarintyg till Försäkringskassan.

Om du inte väljer någon karenstid utan bara har den grundläggande karensen på sju dagar kan du få rehabiliteringspenning eller förebyggande sjukpenning direkt vid första sjukdagen eller behandlingsdagen.

Om du däremot väljer en karenstid kan du få rehabiliteringsersättning eller förebyggande sjukpenning först efter den karenstid du har valt.

Sjuklön från företaget

När du är anställd i ett aktiebolag eller en ekonomisk förening ska företaget eller föreningen betala sjuklön till dig om du blir sjuk.

De första 14 kalenderdagarna som du, helt eller delvis, inte kan arbeta på grund av sjukdom kallas sjuklöneperiod. Eftersom den första sjukdagen är karensdag kan du inte få någon sjuklön för den dagen. Är du sjuk i mer än sju dagar måste du ha ett läkarintyg.

Efter 14 dagar, när sjuklöneperioden är slut, kan Försäkringskassan betala ut sjukpenning om du fortfarande är sjuk. Därför måste företaget eller föreningen göra anmälan och lämna läkarintyg till Försäkringskassan.

Utveckla

Efter några år kan det vara dags att vidareutveckla företaget. Du kanske vill söka dig till nya marknader, få hjälp med att finansiera din tillväxt eller helt enkelt byta företagsform.

Det kan finnas många anledningar till att fortsätta med företaget i en annan form. Ett vanligt skäl är att ni vill bli fler delägare i företaget. På verksamt.se finns information om hur du byter företagsform.

Nå nya marknader

När du har en lönsam och maximalt utnyttjad hemmamarknad kan det vara dags att söka dig till nya marknader. Under förutsättning att du är beredd att satsa långsiktigt kan export bli lönsamt. Om du ändrar din besöks- eller postadress – kom ihåg att ändra på verksamt.se.

Om du behöver tips och råd kan du vända dig till Business Sweden, **www.business-sweden.se**. Du som vill nå den europeiska marknaden kan få mycket hjälp av Enterprise Europe Network, **www.enterpriseeurope.se**.

Finansiera tillväxt

Banklån är den vanligaste formen av extern finansiering. Det är framför allt lämpligt när det handlar om investeringar i materiella tillgångar som går att sälja på en andrahandsmarknad.

Riskkapital är en insats som du själv eller någon annan gör i ditt företag med egna medel för att i framtiden kunna få avkastning på insatsen. Det är lämpligt för speciellt riskfyllda företag med goda vinstmöjligheter.

Om du utökar din verksamhet med fler arbetsställen vill även SCB:s företagsregister ha informationen. Registrera din förändring på **verksamt.se**

Samlad information om finansiering från offentliga aktörer, för dig som vill utveckla ditt företag.

verksamt.se/offentlig-finansiering

Hitta investerare

Har du ett patent, ett design- eller varumärkesskydd i ditt företag? Då har du en ekonomisk tillgång som du kan sälja eller licensiera ut. En registrerad ensamrätt gör det också lättare att attrahera investerare och affärspartners.

Patent- och registreringsverket kan vägleda dig i hur du blir mer framgångsrik i affärer genom att använda dina immateriella tillgångar, **www.prv.se**

Leda ett växande företag

Att leda ett företag i tillväxt ställer krav på engagemang, tid och kunskap. För att lyckas kan det vara dags att lämna över kontrollen av några delar av företaget till andra. Det kan också behövas stöd, till exempel i form av nätverk och kompetensutveckling.

Läs mer om hur du utvecklar ditt företag på **www.verksamt.se/utveckla**

Avveckla

Någon gång i framtiden kommer du att vilja avsluta, sälja eller kanske lämna företaget vidare till dina barn. Hur du avvecklar företaget beror på vilken företagsform du har.

Tänk igenom de skattemässiga konsekvenserna av en avveckling. Det är också viktigt att du avslutar bokföringen på rätt sätt. Om du börjar planera avvecklingen i tid får du makten över ditt ägarskifte. Det gäller oavsett vilken företagsform du har. Du bör alltid ta kontakt med rådgivare vid försäljning eller överlåtelse av företaget.

Driva företaget vidare efter 65

Även om du börjar ta ut pension kan du driva företaget vidare. Du får då lägre sociala avgifter och ett större jobbskatteavdrag.

Sälja företaget

Ett ägarskifte blir mest lyckat om du har skött företaget på ett sådant sätt att det är attraktivt för en extern köpare. Det är viktigt att organisationen inte står och faller med dig och att du på ett tidigt stadium är medveten om de problem som kan uppstå. Du måste ta hänsyn till såväl juridiska, skattemässiga, finansiella, affärsmässiga, organisatoriska som psykosociala och känslomässiga aspekter.

Generationsskifte

Ett generationsskifte innebär speciella utmaningar både för den som lämnar över och den som tillträder. Om du stannar i företaget i någon roll, är det viktigt att du på ett konstruktivt sätt kan samspela med dina barn i deras nya roller som ägare och/eller ledare. Ditt beteende påverkar deras möjligheter att lyckas i företaget.

Konkurs

Ingen vill avsluta sin verksamhet genom att gå i konkurs, men om ditt företag inte kan betala sina skulder och inte kommer att kunna betala dem under en lång tid kan konkursen vara oundviklig. Konkurs innebär att tillgångar tas om hand och används för att, så långt det går, betala av de skulder som företaget har.

Det finns även andra sätt att avveckla ett företag, t.ex. genom likvidation. Läs mer på **www.verksamt.se/avveckla**

Här finns mer hjälp att få

Flera myndigheter och organisationer arrangerar olika utbildningar som du kan ha nytta av. Till exempel ordnas Starta företag-dagen runt om i Sverige. Anmäl dig på **www.verksamt.se/starta-foretag-dagen.**

Nyföretagarorganisationer erbjuder utbildning och ibland kan den kommunala vuxenutbildningen eller ett studieförbund ha det du söker.

Allt fler bibliotek erbjuder särskild service för företagare. Servicen kan bestå av böcker, tidskrifter, möjlighet till sökningar i databaser och personlig vägledning av personalen.

Här hittar du några av de myndigheter, organisationer och tjänster som du kan kontakta och använda för att få information, råd och synpunkter.

Informationstjänster och e-tjänster

Verksamt.se är en webbplats där myndigheterna Bolagsverket, Skatteverket och Tillväxtverket samlat information och e-tjänster som företagare har nytta av. Du kan bland annat skapa en affärsplan, ansöka om F-skatt och registrera ditt företag. Har du allmänna frågor om processen att starta och driva företag? Eller hittar du inte det du söker, kontakta verksamt.se kundtjänst på Bolagsverket.

0771-190 300
www.verksamt.se

Näringslivsregistret och European Business Register är tjänster där du hittar fakta om företag. Du når e-tjänsterna från Bolagsverkets webbplats.

www.bolagsverket.se

Myndigheter

Arbetsförmedlingen hjälper till när du ska rekrytera medarbetare. Via webbplatsen kan du både publicera annonser om lediga jobb och söka medarbetare. Du kan diskutera rekrytering på telefon, chatt eller genom att besöka närmaste arbetsförmedling. För att få del av den service Arbetsförmedlingen kan erbjuda dig som vill starta eget måste du besöka din lokala arbetsförmedling.

www.arbetsformedlingen.se
0771-416 416
www.facebook.com/Arbetsformedlingen

Bolagsverket granskar, registrerar och informerar för ett enkelt företagande och ett rättssäkert näringsliv. Vi registrerar företag och tar emot årsredovisningar. Hos oss kan du söka och köpa företagsfakta från våra register. E-tjänster, blanketter och informationsmaterial finns på Bolagsverkets webbplats.

www.bolagsverket.se
0771-670 670

Använd dig av tjänsten **Hitta rådgivare** på verksamt.se.
Här hittar du enkelt nyttiga starta eget-kontakter.

På **Försäkringskassans** webbplats finns information om bland annat sjuklön, sjukpenning och föräldrapenning för dig som är arbetsgivare. Du kan också ringa kundcenter eller Försäkringskassans telefon för självbetjäning, där du kan göra sjukanmälan, anmäla vård av sjukt barn, beställa blanketter och intyg med mera.

www.forsakringskassan.se
Kundcenter för företagare: 0771-179 000
Om du har frågor kopplat till din roll som arbetsgivare uppger du "arbetsgivare" i talsvaret. Om du har frågor om ditt eget ärende uppger du "företagare" i talsvaret.
Telefon för självbetjäning: 020-524 524

Jordbruksverket är förvaltningsmyndighet för de program som rör regeringens politik för landsbygdsutveckling. På vår webbplats hittar du särskild information om olika typer av stöd och ersättningar till dig som driver företag på landsbygden. Du hittar också information om internationell handel med jordbruks- och livsmedelsvaror.

www.jordbruksverket.se
Kundtjänst: 0771-223 223

Kommuner och länsstyrelser har näringslivsansvariga som arbetar för att främja företagande. De handlägger stöd och bidrag och kan hjälpa dig att hitta en lämplig lokal eller knyta nya affärskontakter.

www.skl.se
www.lansstyrelsen.se

Kronofogden hanterar ärenden som gäller obetalda fordringar m.m. Allmän information finns på webbplatsen, men du kan också ringa till kundcenter för personlig service i allmänna frågor.

www.kronofogden.se
Kundcenter: 0771-73 73 00

Lantmäteriet kan hjälpa dig med att bilda en samfällighetsförening. Information om samfällighetsföreningar finns på vår webbplats. Du kan också ringa till vårt kundcenter för att få hjälp med frågor som gäller samfällighetsföreningar och Lantmäteriets övriga verksamhet.

www.lantmateriet.se
Kundcenter: 0771-63 63 63

Patent- och registreringsverket, PRV, ger skydd och ensamrätt till tekniska idéer, varumärken och design. Informationen i PRV:s register hjälper dig att analysera vad som händer i din bransch. PRV erbjuder uppdragstjänster inom alla sina områden.

www.prv.se
08-782 28 00

Pensionsmyndigheten administrerar och betalar ut den allmänna pensionen. På vår webbplats hittar du särskild information till dig som driver eget företag och vad du ska tänka på när det gäller pensionen. Du kan även logga in på pensionsmyndigheten.se/prognos för att se hela din pension.

www.pensionsmyndigheten.se
0771-776 776
www.facebook.com/fragaompension

Skatteverket har informationsträffar för blivande och nya företagare. Anmäl dig på Skatteverkets webbplats, www.skatteverket.se/infoträffar. På Skatteverkets webbplats hittar du också ett antal filmer för nya företagare.

www.skatteverket.se
Skatteupplysningen: 0771-567 567
Servicetelefon: 020-567 000

Statistiska centralbyrån, SCB. På SCB:s webbplats hittar du information och statistik inför företagsstart och vidareutveckling av ditt företag. Du hittar också söktjänsten för SNI som kan underlätta för dig att hitta rätt SNI-koder för ditt företag. Via webbplatsen rapporterar du även in statistik till SCB. Vi erbjuder hjälp om du har frågor om någon statistikinsamling eller om SCB:s företagsregister.

www.scb.se
SCB 010-479 40 00
www.facebook.com/statistiskacentralbyranscb
www.twitter.com/SCB_nyheter

Tullverket kan du kontakta om du tänker exportera eller importera varor från länder utanför EU. Tullverket hjälper dig med information om vilka bestämmelser som gäller. Tullverket erbjuder också kurser och informationsträffar.

www.tullverket.se
0771-520 520

Rådgivning och nätverk

ALMI Företagspartner finns i hela landet och hjälper dig som har planer på att starta företag eller nyss har startat. Du kan få hjälp med rådgivning och finansiering när du ska förverkliga din affärsidé.

www.almi.se

Coompanion - Kooperativ utveckling som finns i varje län, ger personer som vill förverkliga idéer tillsammans skräddarsydd rådgivning från idé till framgångsrikt företag.

www.coompanion.se

Drivhuset hjälper nya entreprenörer att starta och driva företag eller på andra sätt förverkliga sina idéer. Detta genom att erbjuda vägledning, utbildning och en kreativ kontorsmiljö.

www.drivhuset.se

Enterprise Europe Network ger dig information och hjälp i frågor som rör EU och den europeiska marknaden. Du kan få svar på frågor, gå på seminarier eller få hjälp med affärskontakter.

www.enterpriseeurope.se

Insamlingsstiftelsen IFS Rådgivningscentrum hjälper speciellt dig som inte är född i Sverige att starta företag. Du får kostnadsfri rådgivning på olika språk, exempelvis hjälp med affärsplan. IFS har även informationsträffar.

www.ifs.a.se
020-52 90 10

NyföretagarCentrum finns på ett 100-tal orter i landet. Här får du kostnadsfri rådgivning och hjälp med att bedöma din affärsidé. Bakom NyföretagarCentrum står ett brett lokalt kontaktnät av personer och företag som kan bidra med expertråd inför företagsstarten.

www.nyforetagarcentrum.se

Övriga kontakter

Du kan även ha nytta av din bank eller någon annan rådgivare, till exempel bokföringshjälp, revisor eller en jurist. Personer i din omgivning som har erfarenhet av företagande eller kunskap om den bransch du ska starta inom är andra värdefulla kontakter.

Läs mer på:

verksamt.se

Samlad service och information från flera myndigheter på samma plats.
Allt för att göra det enklare för dig som driver eller vill starta företag.

Tryck: E-print. Utgiven i januari 2017. Produktion: Ordförrådet. Fotograf: Anna Sigvardsson. Arbetsförmedlingen rekv. nr 503 484, Bolagsverket nr 15, Försäkringskassan FK 275 2017, Jordbruksverket, Lantmäteriet, Patent- och registreringsverket, Pensionsmyndigheten, Tillväxtverket Info 0085 Rev I, Skatteverket SKV 462 utgåva 15, Statistiska centralbyrån nr 4, Tullverket

MYNDIGHETSSAMARBETET

starta & driva företag

Arbetsförmedlingen | Bolagsverket | Försäkringskassan | Jordbruksverket | Lantmäteriet
Patent- och registreringsverket | Pensionsmyndigheten | Skatteverket | Statistiska centralbyrån | Tillväxtverket | Tullverket